

Phòng ngừa và kiểm soát nhiễm khuẩn trong chăm sóc bệnh nhân nghi ngờ nhiễm coronavirus (nCoV) mới

CN. Nguyễn Thị Ngọc Kha - TK.KSNK, BVĐK Tây Ninh

Đường lây truyền

Lây qua chủ yếu qua đường giọt bắn và tiếp xúc

- Lây từ người sang người qua máu, phân, nước bọt, nước tiểu
- Lây truyền trong bệnh viện NB – NVYT
- Lây truyền cả trong thời gian ủ bệnh (Ủ bệnh 3-14 ngày- dài hơn SARS 3 lần)

Nhiệm vụ KSNK để ngăn chặn hoặc hạn chế lây truyền

- 1) Đảm bảo phân loại, nhận biết sớm và kiểm soát nguồn lây cách ly bệnh nhân nghi ngờ nhiễm nCoV
- 2) Áp dụng biện pháp phòng ngừa chuẩn cho tất cả bệnh nhân
- 3) Thực hiện các biện pháp phòng ngừa bổ sung theo kinh nghiệm (qua giọt bắn, tiếp xúc và các biện pháp phòng ngừa trong không khí khi cần thiết) đối với các trường hợp nghi ngờ nhiễm nCoV
- 4) Thực hiện kiểm soát hành chính
- 5) Kiểm soát môi trường

1. Đảm bảo phân loại, nhận biết sớm và kiểm soát nguồn bệnh

- Khuyến khích các NVYT có sự cảnh giác cao
- Thiết lập bàn khám sàng lọc ở lối vào nơi tiếp nhận, được hỗ trợ bởi các nhân viên được đào tạo, trang bị đầy đủ khẩu trang
- Thiết lập việc sử dụng bảng câu hỏi sàng lọc
- Đăng các hình ảnh, poster ở các khu vực công cộng nhắc nhở bệnh nhân có triệu chứng hô hấp
- Tăng cường vệ sinh tay và vệ sinh hô hấp

2. Áp dụng biện pháp phòng ngừa chuẩn cho tất cả bệnh nhân

Đảm bảo rằng các biện pháp vệ sinh hô hấp sau đây được sử dụng:

- ✓ Đảm bảo rằng tất cả bệnh nhân che mũi và miệng bằng khăn giấy hoặc khuỷu tay khi ho hoặc hắt hơi
- ✓ Cung cấp khẩu trang y tế cho bệnh nhân nghi nhiễm 2019-nCoV khi họ đang ở trong khu vực chờ/công cộng hoặc trong buồng khám
- ✓ Thực hiện vệ sinh tay sau khi tiếp xúc với dịch tiết đường hô hấp

2. Áp dụng biện pháp phòng ngừa chuẩn cho tất cả bệnh nhân

- ✓ Các NVYT cần tuân thủ 5 thời điểm cần vệ sinh tay của WHO
- ✓ Vệ sinh tay bao gồm rửa tay bằng dung dịch sát khuẩn tay nhanh có chứa cồn hoặc bằng xà phòng và nước
- ✓ Tuân thủ quy trình làm sạch và khử khuẩn môi trường
- ✓ Làm sạch hoàn toàn các bề mặt môi trường bằng nước và khử khuẩn bằng các hóa chất thường được sử dụng trong bệnh viện
- ✓ Quản lý theo quy trình an toàn thiết bị và dụng cụ y tế, đồ giặt, dụng cụ dịch vụ thực phẩm và chất thải y tế

3. Thực hiện các biện pháp phòng ngừa bổ sung dựa trên đường lây truyền

❖ *Phòng ngừa tiếp xúc và giọt bắn*

- ✓ Bệnh nhân nên được đặt trong các buồng đơn thông gió đầy đủ
- ✓ Khi không có phòng đơn, bệnh nhân nghi nhiễm nCoV nên được nhóm lại với nhau
- ✓ Tất cả giường bệnh nên được đặt cách nhau ít nhất $> 1\text{m}$
- ✓ Một nhóm các NVYT nên được chỉ định chăm sóc riêng cho các trường hợp nghi ngờ
- ✓ NVYT sử dụng khẩu trang y tế
- ✓ NVYT nên đeo kính bảo vệ mắt hoặc bảo vệ mặt (tấm chắn mặt) để tránh lây nhiễm qua niêm mạc

3. Thực hiện các biện pháp phòng ngừa bổ sung dựa trên đường lây truyền

- ✓ Loại bỏ và xử lý thích hợp tất cả các PTPHCN và vệ sinh tay sau khi chăm sóc BN
- ✓ Nên sử dụng thiết bị dùng một lần hoặc chuyên dụng. Nếu thiết bị được dùng chung cho các BN, phải làm sạch và khử khuẩn thiết bị giữa các lần sử dụng cho từng BN theo quy định KSNK
- ✓ Không được chạm vào mắt, mũi hoặc miệng bằng tay đeo găng hoặc tay trần có khả năng bị ô nhiễm
- ✓ Tránh di chuyển và vận chuyển bệnh nhân ra khỏi phòng

3. Thực hiện các biện pháp phòng ngừa bổ sung dựa trên đường lây truyền

- ✓ Đảm bảo rằng các NVYT đang vận chuyển bệnh nhân thực hiện vệ sinh tay và mặc PTPHCN thích hợp
- ✓ Thông báo cho khu vực tiếp nhận bệnh nhân về mọi biện pháp phòng ngừa cần thiết càng sớm càng tốt trước khi bệnh nhân đến bệnh viện
- ✓ Thường xuyên làm sạch và khử khuẩn các bề mặt mà bệnh nhân tiếp xúc
- ✓ Giới hạn số lượng NVYT, thành viên gia đình và khách cấp tiếp xúc với bệnh nhân nghi ngờ và được xác nhận 2019-nCoV
- ✓ Theo dõi hồ sơ của tất cả những người vào buồng bệnh, bao gồm tất cả nhân viên và khách

3. Thực hiện các biện pháp phòng ngừa bổ sung dựa trên đường lây truyền

❖ *Phòng ngừa lây truyền qua không khí cho các quy trình tạo khí dung*

Một số quy trình tạo khí dung liên quan đến tăng nguy cơ lây nhiễm

nCoV :

- Đặt nội khí quản, hút đàm, phun khí dung...
- Thông khí không xâm lấn
- Phẫu thuật mở khí quản
- Hồi sức tim phổi

3. Thực hiện các biện pháp phòng ngừa bổ sung dựa trên đường lây truyền

- Thực hiện các quy trình trong phòng thông gió đầy đủ, thay đổi không khí mỗi giờ
- Sử dụng N95 khẩu trang có thể lọc hạt tốt
- Sử dụng bảo vệ mắt (kính bảo hộ hoặc tấm che mặt)
- Giới hạn thấp nhất có thể số người có mặt trong phòng bệnh ở mức tối thiểu

4. Thực hiện kiểm soát hành chính

- Thiết lập cơ sở hạ tầng khu cách ly tốt
- Giáo dục bệnh nhân, người chăm sóc
- Xây dựng các hướng dẫn chẩn đoán sớm nhiễm khuẩn đường hô hấp cấp tính có khả năng gây ra bởi 2019-nCoV
- Kiểm soát tình trạng quá tải, đặc biệt là trong khoa cấp cứu
- Cung cấp khu vực chờ dành riêng cho bệnh nhân có triệu chứng
- Cách ly bệnh nhân nhập viện thích hợp
- Đảm bảo cung cấp đủ PTPHCN
- Tuân thủ các quy trình KSNK cho tất cả các hoạt động chăm sóc điều trị.

4. Thực hiện kiểm soát hành chính

Các biện pháp hành chính liên quan đến NVYT

- Đào tạo đầy đủ cho NVYT
- Thiết lập một quy trình giám sát phơi nhiễm nCoV đối với các NVYT có tham gia
- Giám sát các NVYT hiểu sự cần thiết phải có chăm sóc y tế kịp thời khi mắc bệnh
- Giám sát việc tuân thủ NVYT với các biện pháp phòng ngừa chuẩn và cung cấp các biện pháp để cải thiện khi cần thiết

5. Kiểm soát môi trường

- Đảm bảo có đầy đủ thông gió trong tất cả các khu vực trong cơ sở khám chữa bệnh, cũng như làm sạch môi trường đầy đủ
- Cách ly không gian ≥ 1 mét giữa tất cả các BN
- Tuân thủ quy trình làm sạch và khử trùng
- Làm sạch bề mặt môi trường bằng nước và chất tẩy rửa
- Quản lý đồ giặt, dụng cụ và chất thải y tế từ khu cách ly theo quy trình KSNK

5. Kiểm soát môi trường

Thời gian phòng ngừa lây truyền qua tiếp xúc và giọt bắn đối với bệnh nhân nhiễm nCoV :

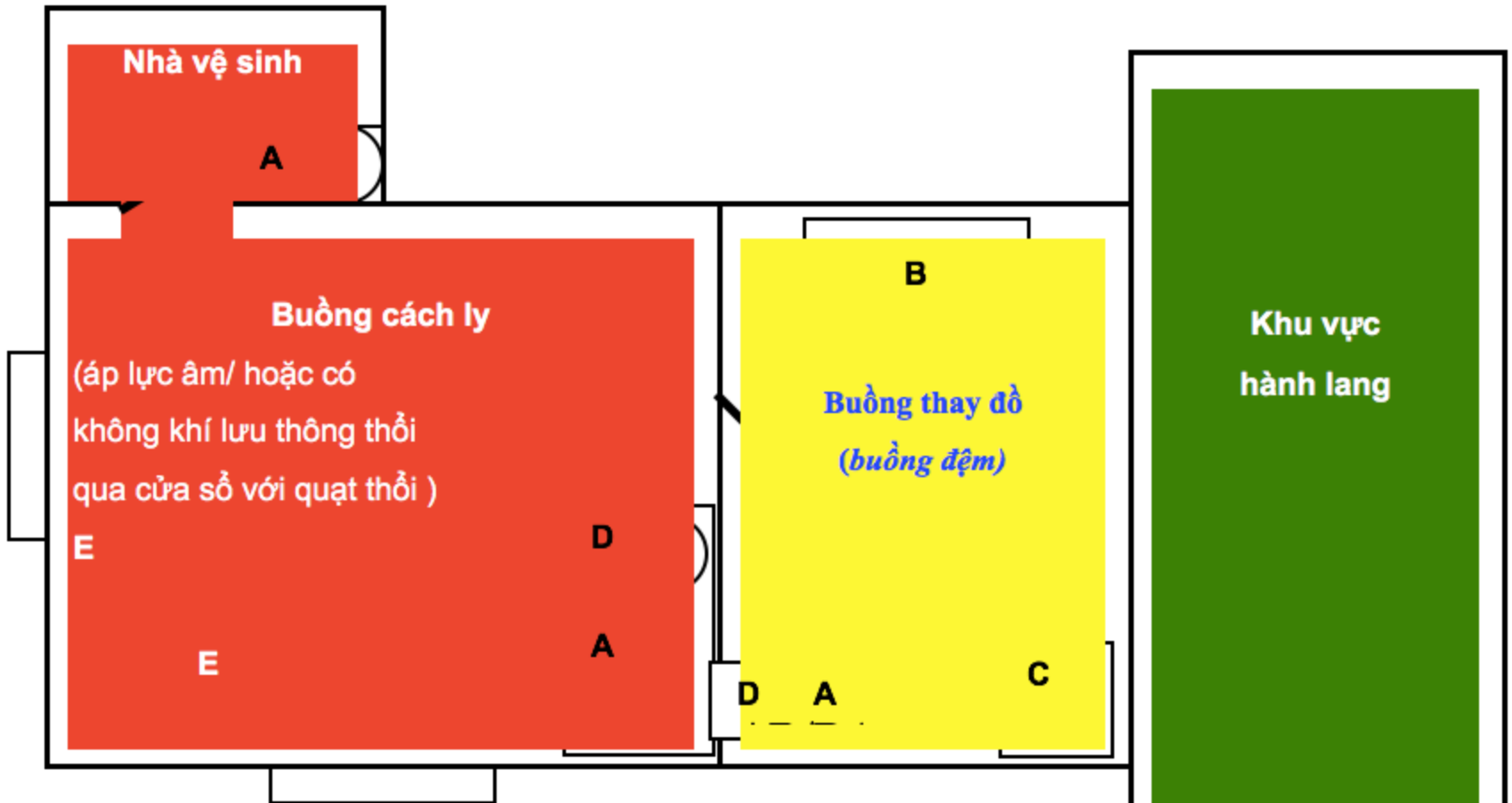
- Áp dụng mọi lúc biện pháp phòng ngừa chuẩn
- Phòng ngừa bổ sung lây truyền qua tiếp xúc và giọt bắn cho đến khi BN không còn triệu chứng và kết quả (-)

5. Kiểm soát môi trường

- Tăng thông khí tự nhiên, không dùng máy điều hòa
- Lau sàn, bề mặt bằng 0.5% Clo hoạt tính
- Đối với chất tiết, đờm dãi rơi vãi ra sàn cần cô lập và xử lý bằng 1.25% Clo hoạt tính

Một số điểm lưu ý

Mô hình buồng cách ly

Một số lưu ý

- Tại khu vực cách ly: tuyệt đối không mang đồ vật, trang thiết bị trong buồng cách ly ra ngoài khi chưa khử khuẩn
- Đối với dụng cụ: sau khi tiếp xúc bệnh nhân ngâm trong dung dịch enzyme, tráng rửa dưới vòi nước, cho vào túi nilon vàng=>chuyển KSNK xử lý
- Đối với đồ vải: Không giũ, đổ, đếm đồ vải thu gom từ quá trình chăm sóc và điều trị người bệnh nghi ngờ/nhiễm, trong khu vực cách ly sau khi sử dụng phải được thu gom vào túi màu vàng có dán hoặc ghi rõ đồ vải từ NB nCoV. Khi ra khỏi khu vực cách ly, cho vào túi vàng khác trước khi chuyển xuống nhà giặt
- Đồ vải NB được giặt theo chương trình đồ vải lây nhiễm

Một số lưu ý

- Xử lý chất thải trong 02 lớp túi(01 túi trong buồng cách ly và 01 túi bên ngoài) và có dán nhãn NB nCoV
- Xử lý bề mặt bằng Clo hoạt tính 0.5-1.0% và chất tiết của NB 1.25% Clo hoạt tính (Tỷ lệ 1:1)
- Vệ sinh các bề mặt tiếp xúc, dụng cụ y tế, tủ giường bệnh...bằng 0.5% Clo hoạt tính

Cách pha Cloramin B

Tên hóa chất	Lượng hóa chất cần để pha 10 lít dung dịch có nồng độ Clo hoạt tính			
	0,25%	0,5%	1,25%	2,5%
Cloramin B 25%	100g	200g	500g	1000g

Công thức:

$$\text{Lượng hóa chất (gam)} = \frac{\text{Nồng độ clo hoạt tính của dung dịch cần pha (\%)} \times \text{Số lít}}{\text{Hàm lượng clo hoạt tính của hóa chất sử dụng (\%)}} \times 1000$$

Hướng dẫn mặc PHCN

Theo Quyết định 181/QĐ-BYT, ngày 21/01/2020
về hướng dẫn tạm thời giám sát và phòng, chống
bệnh nCoV

Phương tiện PHCN

Trình tự mặc PHCN

1. Rửa tay
2. Mang khẩu trang N95
3. Mang kính bảo hộ
4. Mũ
5. Mặc quần/áo
6. Ủng
7. Găng lớp 1
8. Găng lớp 2

Trình tự tháo PHCN

1. Găng lớp 2
2. Tháo Áo/quần
3. Ủng
4. Kính
5. Mũ
6. Găng lớp 2
7. Rửa tay
8. Khẩu trang N95 (Ra ngoài khỏi khu cách ly)
9. Rửa tay